

Sterilisering af hunkat

Sterilisering af hunkat (hunkastrat er korrekt betegnelse) -fordele og ulemper

Vælg ikke en dag, hvor klinikken har lukket dagen efter. Skulle noget ske, er det rart at kunne få fat i klinikken, der har lavet indgrebet og ikke vagt-dyrlægen.

Aflever en sund og rask kat på klinikken. Det giver lige immunforsvaret et dyk med den stress, alt det uvante medfører og selve indgrebet. Sørg for katten er forskriftsmæssigt vaccineret – er det en udekat, der ofte har orm – sørg for, at den har fået omekur en uges tid inden, og at klørne er klippede.

Det er nemmest for dyrlægen at foretage indgrebet på en kat, der ikke er i løbetid. Løbetiden gør, at vævet er mere sprødt og blodfyldt. Men det kan lade sig gøre – dog er ikke alle dyrlæger glade for det, så spørg først, hvis din hunkat er kommet i løb op til aftalen, der er lavet med klinikken.

Drægtige katte kan sagtens steriliseres, hvis det ikke for langt hen i forløbet - det afgør dyrlægen.

Diegivende hunkatte kan steriliseres, men det er at foretrække, at killingerne er færdige med at patte. Det er ikke hensigtsmæssigt, at killingerne skal undvære deres mor. Det er generende for hende, at de ælter med spidse klør, og i værste fald kan de inficere såret med bakterier. Morkatten skal være helt frisk inden hun sættes til killingerne, en halvbedøvet frustreret hun kan finde på at bide killingerne, det gælder også ved kejsersnit.

Før operationen:

Voksne katte faster fra midnat – de må gerne have vand. Killinger går hurtigt sukkerkold – så de skal have energi. Faste på 3-4 timer til killinger er nok - mindre at foretrække. Stil lidt tynd suppe eller vand med druesukker i for at holde blodsukkeret oppe. Der må **ikke** gives nogen former for mælkeprodukter.

Sterilisering kan foretages fra omkring 10 ugers alderen (operation og

opvågning især af killinger skal foretages på varme). I den alder kommer de sig langt hurtigere over indgrebet. Vægten har ikke den store betydning - min egen præference er omkring 1 kg.

Der er to udvendige metoder:

1. Snittet lægges i line alba = bindevæv (den på langs hvide linje midt på kattens mave). Der er mindre smerte forbundet ved at skære i den da der ikke er nerver og blodårer.

2. Der gås ind fra siden (den engelske metode) anvendes sjældent i Danmark. Denne metode er forbundet med flere smerter efterfølgende, da man skærer i muskelvæv. Der er kortere vej ind til æggestokkene ved den metode.

Red. bem. Der er også en 3. Metode, også udført fra siden, hvor dyrlægen adskiller musklerne, så det ikke efterfølgende er smertefuldt. Læs om dette indgreb i Blad nr. 3 december 2014. Vil din dyrlæge foretage indgrebet fra siden, så er det en god ide at sikre, at det er den "3. metode", der anvendes.

Der er to indvendige metoder:

1. Æggestokkene (ovarier) fjernes, og der underbindes – det er i æggestokkvævet der produceres hormon til løbetider

2. Æggestokkene og livmoderen fjernes

Begge metoder er fuldt forsvarlige og korrekte. Kun at fjerne æggestokkene giver et mindre snit – og er derfor efterfølgende mindre smertefuldt.

Narkose:

1. injektion med narkosemiddel (ofte har klinikken egen blanding) i muskel

2. intubering med slange ned i luftrøret med ilt og bedøvelsesgasser. Der kan forekomme lettere irritation i svælget efterfølgende

3. Opvågningsinjektion - og smertestillende

Der syes i tre lag.

De indvendige tråde er selvopløselige

– det kan den udvendige tråd også være - nogle dyrlæger limer yderlaget.

Nogle katte udviser en allergisk reaktion på den indvendige selvopløselige tråd, omkring dag to, i form af væskeansamling, den skal man bare holde øje med, den falder normalt igen (se billede øverst på næste side).

Der kan komme infektion, som bevirker, at såret åbner sig – der skal dyrlægen kontaktes. Reaktionen kommer normalt indenfor to dage efter indgrebet. Dyrlægen kontaktes – måske skal der antibiotika til – måske skal der syes om. (se billede øverst på næste side).

Nogle dyrlæger syr med udvendige synlige sting (min egen foretrukne) – disse skal dyrlægen normalt tage dag 10. Man kan sagtens gøre det selv, smør lidt olie på et par gange, så tråden løsnes fra huden - klip ved en knude og træk i knuden med en pincet.

Og der findes dyrlæger, der limer såret.

De fleste dyrlæger udleverer kun katten, når den er vågen. Katten kan være lettere omtåget, når den kommer hjem – killinger bør være vågne og spurte rundt efter et par timer. Katten vil sove mere, men den skal have fuld førlighed senest næste morgen.

Katten skal vågne op et lunt sted - have adgang til let og gerne lunet mad (øger lugt og dermed appetit) og vand. Katten kommer hurtigere ud af narkosen, når den rører sig og spiser. Nogle få katte kan ligesom gå tilbage i narkosen. Sker det skal temperaturen måles - den må ikke komme under 36 grader C - så er det kritisk. Normaltemperatur er som vores, vil man være sikker og have kattens præcise normal temperatur, må den måles på en rask kat. Temperaturen måles i endetarmen - der fås tynde digitaltermometre med bøjelig spids der klarer det på 10 sekunder. Narkose, opvågning og smertestillende udskilles gennem leveren - der kan ligesom opstå en prop, der gør, at de forskellige ting står i kø for at blive udskilt. Narkose bindes derudover til

Allergisk reaktion på den indvendige selvopløselige tråd

Der kan komme infektion som bevirker såret åbner sig

Sterilisering ved traditionel snit på maven

Sterilisering ved flankesnit

fedtvæv - derfor kommer killinger under fire måneder sig meget hurtigt. Allerede ved 5 måneders alderen udskilles narkosen langsommere - endnu langsommere på fede og voksne katte.

Såret skal tilses dagligt! Og hold katten inde, til såret er helet. Killinger ca. 8 dage - voksne ca. 10 dage

For at undgå katten "piller" i (slikker trådene over og inficerer såret med tungen) operationssåret, kan man enten give den en blød krave på - eller endnu mere sikkert en bodystocking, f.eks. lavet af en microfibrknæstrømpe som er meget fleksibel og det mest behagelige af slagsen, se beskrivelse og model nederst i dette dokument. Min oplevelse er, den hjemmegjorte som anvist her er bedre, mere behagelig, katten piller den ikke så nemt af og så er den billig. Det er meget forskelligt hvad der anbefales opdrættere imellem, de

fleste dyrlæger anbefaler, at man sikrer såret. Jeg anbefaler det altid ud fra princippet: det er bedre at forebygge end at helbrede. Har set et par katte, der lukkede op til tarmene i løbet af en nat. Andre oplever det aldrig.

Cothivet bitter **kan måske** afhjælpe slikkeriet og er en sårhelende og desinficerende (antiseptisk) sårpray. Undgå at spraye direkte i øjne og på slimhinder. Cothivet smager bittert, hvilket mindsker risikoen for at dyret slikker på såret.

Katten bør IKKE slikke i såret - kattens tunge er fyldt med bakterier, og der er risiko for infektion, da der er suturhuller, hvor bakterierne kan trænge igennem

Katten er normalt smertebehandlet på klinikken. Der smertebehandles hjemme fra dagen efter - normalt en gang om dagen i fire dage. Det smer-

testillende kan være i flydende eller tableform og gives som anvist. En godt smertedækket kat kan de første par dage være en smule mere stille end normalt - men ellers ikke påvirket. Killinger er helt upåvirkede. Er katten ikke ordentlig smertedækket, vil den virke, som den har hallucinationer - store pupiller, den vil gemme sig - hoppe op osv.

Katten må efter indgrebet bevæge sig det, den normalt gør og det, den er i stand til. Sæt en stol hvis du er nervøs for, at den hopper op og ned - så har den en mellemlanding.

Katten bør indenfor det første døgn have afføring. Det kan som ved alle operationer være vanskeligt at få gang i maven. Katte er normalt ikke begejstret for lakseolie på maden - men man kan forsøge sig med olieholdige sardiner, tun eller lignende. Rå lever har afførende effekt. Er der intet, der fungerer, kontaktes dyrlægen.

Det sker i sjældne tilfælde som bivirkning af narkosen, at øjnene trods behandling med dråber/creme tørrer ud, hvorved katten får beskadigelse af hornhinden. Dette ses ved, at katten kniber det ene eller begge øjne i og evt. gnider sig i øjnene med poterne. Observeres dette kontaktes dyrlægen med det samme

Fordele:

Indgrebet gør, at katten ikke vil være i stand til at blive befrugtet. Indgrebet skulle også gøre at katten ikke bliver i stand til at komme i løbetid.

Hunkatten behøver ikke være på p-piller med de ulemper det medfører. Steriliserede hunner har et blidere temperament og strinter normalt ikke.

Ulemper:

Nogle katte tager for meget på. Nogle, meget få steriliserede katte går alligevel i løbetid. Det har intet med dyrlægesjusk at gøre. Det kan skyldes, at der et eller andet sted sidder et lille stykke ovarievæv som

producerer hormoner – det kan f.eks. gemme sig helt oppe ved binyrerne. Skal katten omsteriliseres, er det en god ide at få det gjort når hun er i løbetid, så vil vævet være opsvulmet og nemmere at finde. Er livmoderen ikke fjernet – fjernes den normalt.

Nogen gange lykkes det ikke at finde ovariestumpen, og katten kommer fortsat i løbetid. Sådanne katte lader sig parre – men kan ikke blive drægtige. Kan man ikke holde disse løbetider ud må man give katten p-piller trods de gener det medfører.

OBS: Katten vil lugte forkert når den kommer fra klinikken - har du andre katte, kan de reagere voldsomt på den anderledes lugt. Er det tilfældet, må du isolere hunkatten. Soveværelset er et godt sted - der kan hun putte sig under dynen, sove med dig og få en masse trykke dufte - og næste morgen dufter hun normalt.

Får man fixet flere dyr samtidig kan de sagtens vågne op sammen, da de lugter ens.

Fortsæt med at fodre kastraten med et kvalitetsfoder med masser af kød i – højt protein og fedtindhold.

Bodystocking:

Microfiber er det mest behagelige at have på – meget fleksibelt. Knæstrømpe, sok, eller leggings – afhængig af størrelse på killing/kat. Kan købes i Netto, Fakta, Føtex og lignende steder. Måske man har nogen i skuffen. Der kan godt være temmelig stor forskel i hvor fleksible de er – afprøv ved at trække lidt i dem. Er de ikke store nok må du gå på jagt for at finde noget der er egnet – vigtigt er det er fleksibelt og der kan lave løbe-gang så der kan bindes til i halsen.

Elastik (baby elastik er mest behagelig) i halskanten. Den skal sidde godt stramt – gør den ikke kommer katten ud af body'en.

Kraver:

Fast plastickrave den er nok den mest sikre, men også den der er mest ubehagelig af kraverne

Badingen er der flere der syntes er god og rimelig behagelig

Den bløde krave er ikke særlig anvendelig til små katte – de falder i den. Den skal bindes meget stramt i halsen for at blive på

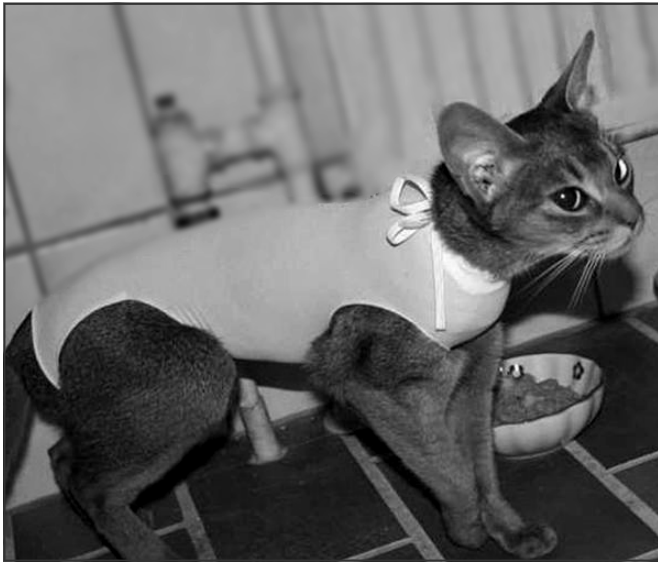

Bodystocking model til en killing på 16-17 uger – en micofiber sok var stor nok til hende

En ca. 14 uger gammel killing netop hentet hjem efter sterilisering – allerede helt vågen og sulten

Bodystock til en voksen

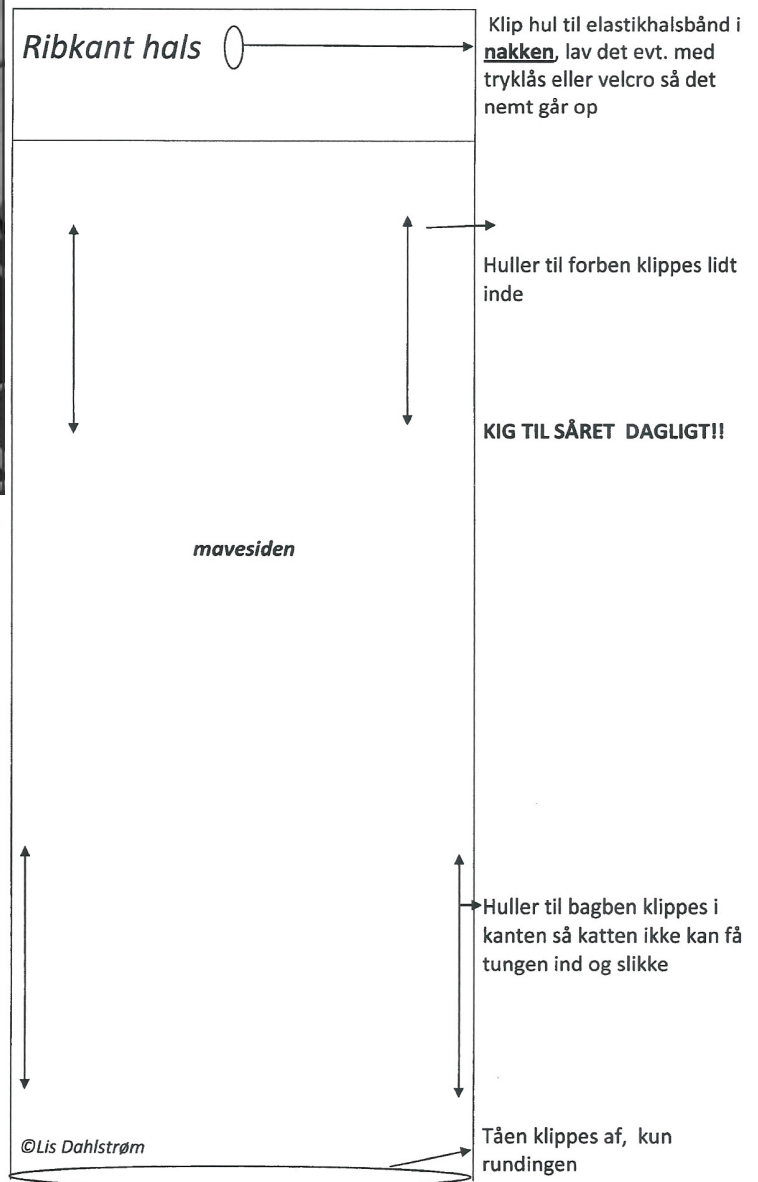
Det er vigtigt at behullerne er så store der ikke laves gnavsår. Ligeledes skal bodyen være lang nok, så katten ikke krummer sammen i kroppen – den må ikke være for lang heller, så lukker stoffet sammen til et lille hul – ikke smart med hvad der kommer ud af den ende ☺

Det anbefales at give katten bodyen på på klinikken – den er langt mere samarbejdsvillig der end derhjemme. Den vænner sig også hurtigere til at have den på – dog er det ikke det store problem, hvis man er konsekvent.

Gør dig selv og din kat en tjeneste at have lavet bodyen, inden katten bliver steriliseret (så har du også modellen at måle på) – det er for sent at skulle ud at rende efter det, mens katten slikker og gnaver.

Lis Dahlstrøm, marts 2016

Bodystocking lavet af Microfiber knæstrømpe

Red. bem.

Efter en flankeoperation viser katten ikke interesse for flankesåret efter operation. Dette er tegn på mindre smerte og irritation, og det nedsætter derfor risikoen for efterfølgende komplikationer som følge af slikkeri og sårirritation væsentligt.

Kattene behøver derfor ikke benytte krave eller lignende til stor glæde for både kat og ejer.

